



Vores drikkevand er truet

En vigtig del af løsningen er at spise mere økologisk mad

Fremtidens

drikkevandsforsyning er under massivt pres, og der skal handles nu, hvis rent drikkevand skal være en selvfølge for befolkningen i hovedstadsregionen bare 10 – 15 år frem i tiden. Det fremgår af en hvidbog fra HOFOR, der gennemgår udfordringerne og peger på løsninger.

”Beskyt grundvandet”, ”Minsk vandtabet”, ”Sænk forbruget” og ”Find mere vand” er HOFORs fire greb for at sikre drikkevandsforsyningen i fremtiden.

Som forbruger kan vi ikke gøre meget ved vandtabet eller ved at finde mere vand, men vi kan sænke forbruget, som vi har været ret gode til i Albertslund.

Og så kan vi faktisk også være

med til at beskytte grundvandet. Først og fremmest handler det selvfølgelig om, at vi ikke skal bruge gift i vores haver, mellem fliserne og i indkørsler.

Vælg økologiske råvarer

Men vi kan også gøre en forskel, når vi køber ind. Hvis vi i videst muligt omfang vælger økologiske råvarer, når der skal laves mad, skåner vi grundvandet for store mængder sprøjtegift.

Økologisk landsforening har regnet ud, at når vi fx køber 1 liter økologisk mælk, beskytter vi 193 liter grundvand for sprøjtemidler.

De økologiske råvarer er som regel dyrere end de sprøjtede, men bliver vi ved med at købe konventionelle råvarer i stor stil, så ender vi i en situation, hvor vandværkerne bliver nødt til at rense drikkevandet for sprøjtegift, inden det sendes ud til forbrugerne, og den proces er ikke billig, og så skal vi betale mere for vandet.

Flere skal købe økologisk

I Danmark er det stadig tilladt at bruge sprøjtegift på områder, hvor der dannes grundvand. Og der findes rester af sprøjtegifte i flere og flere vandboringer. I dag er der rester i over halvdelen af boringerne, og da det tager mellem 20 og 50 år for overfladevandet af sive ned til grundvandet, vil der også i fremtiden sive giftrester ned.

Skal flere landmænd omlægge deres bedrifter til økologiske landbrug og skrotte sprøjtegiftene, kræver det, at der er større efterspørgsel på økologiske produkter.

Det økologisk dyrkede areal i Danmark steg mærkbart fra 2015 til 2021, men siden er det desværre faldet, og det er en tendens, der skal vendes, hvis vi skal have rent drikkevand i fremtiden.

Så står du i supermarkedet og sammenligner priserne på de sprøjtede og de økologiske kartofler, er der som regel en prisforskel på 5-6 kroner kiloet. Men køber du de økologiske, beskytter du grundvandet, og slipper samtidigt for at få rester af sprøjtegift i din mad.

Fødevaremyndighederne foretager løbende kontroller af giftrester i en lang række fødevarer. De nyeste tal viser, at der ikke er nogen rester i de økologiske produkter, mens der var rester i stort set alle de sprøjtede.

Rent vand og glade dyr

En anden fordel ved økologi er, at de økologiske landmænd ikke bruger kunstgødning, og har færre dyr pr. hektar jord. Det betyder, at der udledes langt mindre kvælstof til naturen, hvilket gavner vandet i søer og åer, og i sidste ende de indre farvande, som jo lige nu er plaget af meget dårlig vandkvalitet med fedtemøg og iltsvind.

Og skal der flere gode argumenter på bordet for at købe økologisk, er der spørgsmålet om dyrevelfærd. Alene kravet om at de økologiske dyr skal ud i sommerhalvåret, mens de fleste konventionelle landbrugsdyr lever hele livet i stalde er tankevækkende.

Faktaboks:

Andelen af konventionelle produkter med rester af sprøjtegift var i 2023:

- Æbler: 55 % af dansk dyrkede og 88 % af udenlandske
- Salat: 32 % af dansk dyrkede og 59 % af udenlandske
- Kartoffler: 17 % af dansk dyrkede og 64 % af udenlandske
- Tomat: 0 % af dansk dyrkede og 76 % af udenlandske
- Agurk: 6 % af dansk dyrkede og 82 % af udenlandske

Der var ingen rester af sprøjtegift i de tilsvarende økologiske produkter.

(Kilde DTU Fødevareinstituttet og Fødevarestyrelsen)